

Fiche 7: Slotmethodieken

Belang van 'agenda voor volgende bijeenkomst' duidelijk maken

Materiaal: stift, flap

Verdeel de deelnemers in groepjes van vier personen.

Geef iedereen een stift en vraag de eerste persoon een lijn te tekenen, zo hoog mogelijk op een flap die reeds uithangt. Vraag dat vervolgens aan een tweede persoon. Meestal zal diens lijn hoger zijn.

In de nabespreking kan je wijzen op het belang van duidelijke, specifieke agendapunten om de vergadering van de volgende keer zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Welke acties nemen we mee naar volgende bijeenkomst?

Materiaal: twee voorgestructureerde kaarten per persoon, enveloppen

Geef iedereen 2 kaarten om doelen op te noteren.

Je kan de kaarten als volgt voor-structureren:

Feit	Vraag	Aha	Actie
In deze kolom schrijf je een feit dat je daarvoor niet wist	In deze kolom schrijf je een vraag die je nog steeds hebt, iets dat je volgende bijeenkomst wil behandeld zien	In deze kolom schrijf je je aha-moment, een inzicht, nieuw idee, ... dat je opgedaan hebt	In deze kolom schrijf je initiatieven die je in je eigen opvang wil uitproberen

Vraag de deelnemers om op één kaart drie doelen te **noteren** voor de volgende bijeenkomst en welke acties ze hiervoor zullen ondernemen.

Laat deelnemers **uitwisselen** met een partner omtrent hun doelen.

Vraag een **samenvatting** van doelen te noteren op kaart twee.

Deel enveloppen uit en vraag deelnemers hun naam op de **enveloppe** te schrijven en hun kaart 2 met doelen hierin te steken (de eerste kaart gebruik je zelf ter voorbereiding van de vergadering van de volgende keer). Verzamel de enveloppen en deel deze aan het begin van de volgende bijeenkomst terug uit: wat had men zich voorgenomen en wat is er gerealiseerd?

Met de wagen

Materiaal: blad met auto (zie bijlage), schrijfgierief

Geef iedereen een tekening van een auto. Die gaan we gebruiken als metafoor.

Vraag de deelnemers om als volgt aan te vullen:

- **Mensen** in de wagen: wie betrekken we bij de bijeenkomst? Waar zat je zelf vandaag?
- **Bagage:** wat nemen we met ons mee?
- **Motor:** wat is de motivatie?
- **Uitlaatgassen:** wat laten we achter?
- **Koplampen:** waar willen we naartoe met het netwerk?
- ...

 Tip: Deze methodiek kan ook gebruikt worden om verwachtingen te peilen (zie fiche 5).

Rugzak, pluim, vuilnisbak en bril

Materiaal: papiertjes met afbeeldingen op van een rugzak, pluim, vuilnisbak en bril (zie bijlage)

Geef alle deelnemers een papiertje met een rugzak, een vuilnisbak, een bril en een pluim.

- Op de **rugzak** noteer je wat je meeneemt uit de bijeenkomst
- Op de **vuilnisbak** noteer je wat je storend vond en wil weggooien
- Op de **pluim** noteer je een compliment voor iets of iemand
- Op de **bril** noteer je wat je volgende keer behandeld wil zien

Variante: Geef alle deelnemers vier post-its en vraag het antwoord op bovenstaande vragen te kleven op affiches met de afbeeldingen (rugzak, bril, vuilnisbak en pluim). Je kan er ook voor kiezen de voorwerpen letterlijk aanwezig te stellen (een prullenbak of vuilzak, een rugzak, een brillendoos en een pluim) en via vier briefjes te vullen.

Fotoshoot

Materiaal: digitaal fototoestel per duo

Geef de deelnemers per twee een digitaal fototoestel.

Elk duo trekt eropuit en trekt één foto die weergeeft hoe ze de bijeenkomsten tot op heden beleefd hebben. Daarna worden de foto's in een powerpoint presentatie gestoken en geprojecteerd zodat ze verder toegelicht en besproken kunnen worden.

Kan er uit de groepsbeelden één beeld gedistilleerd worden?

Spreekwoorden en metaforen

Materiaal: foto's van lichaamsdelen en spreekwoorden die daarnaar verwijzen (zie bijlage)

Laat de deelnemers een lichaamsdeel kiezen uit een reeks prenten.

Aan de voorzijde staat een lichaamsdeel, aan de achterzijde uitdrukkingen die ermee verbonden zijn. Vraag de deelnemers hoe ze de bijeenkomst ervaren hebben en wat ze de volgende keer zeker verwachten.

Variant: Gebruik de dobbelsteen met afbeeldingen van een lichaamsdeel om te evalueren (zie bijlage).

 Tip: Deze methodiek kan ook gebruikt worden om verwachtingen te peilen (zie fiche 5).

Boomerangkaarten

Materiaal: boomerangkaarten

Gebruik boomerangkaarten (zie <http://cards.boomerang.nl/>. Deze postkaarten vind je gratis in heel wat horeca-zaken) om de doelen en verwachtingen naar de volgende keer te formuleren. Elke deelnemer kiest uit het geheel aan kaarten één postkaart uit om de vraag te beantwoorden

- hoe de bijeenkomst geweest is
- of welk doel men voor zichzelf formuleert
- of welke verwachting men volgende keer ingelost wil zien.

In plaats van boomerangkaarten kan je ook afbeeldingen uit tijdschriften gebruiken.

 Tip: Deze methodiek kan ook gebruikt worden om verwachtingen te peilen (zie fiche 5).

Voorlezen uit een kinderboek

Materiaal: boek uit boekenlijst (zie bijlage)

Heel wat kinderboeken vertellen op een eenvoudige manier mooie verhalen, waarbij de talenten van mensen in de verf gezet worden. Samen zoeken en onderweg zijn, is een kernthema in heel wat bijeenkomsten met collega's. Ter afsluiting van een bijeenkomst kan je een (deel van een) verhaal voorlezen. In bijlage vind je een selectie van tien mooie kinder- en prentenboeken die je hiervoor kan gebruiken.

Gekiect!

Materiaal: digitaal fototoestel, een ruimte met vier wanden

Maak twee denkbeeldige assen in de ruimte. Hierop ga je de bijeenkomsten evalueren (bijv. As één: initiatief van de volwassene en As twee: initiatief van kinderen in je werking):

- **As één** loopt van de voor- naar achterzijde van het lokaal (bijv. veel inspraak versus geen inspraak van kinderen in je werking)
- **As twee** loopt van links naar rechts in het lokaal (bijv. de as veel initiatief van de volwassene versus weinig initiatief van de volwassene).

Alle deelnemers nemen een positie in de ruimte in op de twee denkbeeldige assen. Men kiest de plek die best weergeeft waar men zich op dit moment bevindt. Er wordt toegelicht waarom men precies daar staat.

Tot slot wordt er een digitale foto gemaakt, zodat ieder zijn positie in de ruimte blijft herinneren. Dit beeld kan als vertrekpunt dienen bij de volgende bijeenkomst. Zou men zichzelf nog steeds daar situeren of is men op een of beide assen opgeschoven? Een ludieke manier om evolutie in beeld te brengen.

Chinese gelukskoekjes

Materiaal: recept en ingrediënten om Chinese gelukskoekjes te maken (zie bijlage)

Deze evaluatietechniek vraagt wel wat voorbereiding, maar als ze lukt, zullen de deelnemers het zich nog lang herinneren. Tegelijk is het iets dat men in z'n eigen opvang kan gebruiken (bijv. naar ouders toe).

Vraag de deelnemers om een wens of positieve boodschap op een strookje papier te schrijven. Maak Chinese gelukskoekjes volgens het recept in bijlage.

Biedt iedere deelnemer (ev. de volgende bijeenkomst bij de start) een gelukskoekje aan.

Variant: Vind je het te omslachtig om koekjes te bakken, is dit een leuk alternatief:

Ga bij je apotheek lege gelatinecapsules halen. Die kan je ook vullen met een wens op een strookje papier. Doe de pillen in een potje met een leuk ontwerp (bijv. een potje vol inspiratiepillen).

Inspiratiedoos

Materiaal: een kartonnen doos met vele kleine doosjes of lades

Als je een resultaatgerichte groep hebt, zou je het resultaat kunnen verankeren in een doorgeef-inspiratiedoos (of... waarom niet... een doorgeef-inspiratiejas met heel wat verschillende zakken).

De bedoeling is dat iedere deelnemer in de doos iets steekt als resultaat van de bijeenkomst: een nieuw gerecht, een nieuwe spelactiviteit met baby's, incl. het nodige materiaal, een muziekfragment dat aanslaat bij je baby's en peuters, een spelidee, een leuke cd-rom,.... De bedoeling is op die manier de ervaringen van de bijeenkomsten te verankeren. Je kan ook thematisch dozen uitwerken (bijv. eentje rond activiteiten met baby's, eentje rond communicatie met ouders, eentje rond kosteloos speelgoed, eentje rond lekkere en gezonde vieruurtjes,...).

Pimpampet

Materiaal: het gezelschapspel Pimpampet

Via het spel 'pimpampet' evalueren we de bijeenkomsten.

We draaien een letter. Dit is de beginletter waarmee de deelnemers iets positiefs, negatiefs en iets creatiefs over de bijeenkomsten aangeven. Laat de deelnemers dit opschrijven. Die worden vormen de start om door te vragen en grondiger te evalueren.

Variant: In plaats van het letterspel kan je ook de letters van scrabble gebruiken.

Of waarom niet tegelijk zorgen voor iets om op te knabbelen? Doe dan in een ondoorzichtige zak een aantal letterkoekjes. Die beginletter mag opgegeten worden en daarna zegt men met die letter iets positiefs, negatiefs en creatiefs.

Moodboard

Materiaal: tijdschriften

Een moodboard wordt vaak gebruikt door ontwerpers om weer te geven welke uitstraling ze hun ontwerpen willen geven. Hier gebruiken we het echter om uit te drukken hoe men de bijeenkomsten tot nu toe ervaren heeft.

Ga als volgt te werk:

- Verzamel beelden die je aanspreken. Hierbij moet je nog niet kieskeurig zijn
- Orden je beelden per stijl
- Kies uit je beelden een selectie en kleef die op een vel papier

 Tip: Voor meer informatie

- Surf naar <http://www.mostinspired.com>
- google 'moodboard'

Van de eekhoorn en de mier

Materiaal: briefpapier en schrijfgerief

De schrijver Toon Tellegen heeft heel wat verhalen waar de eekhoorn en de mier brieven naar elkaar schrijven. Zo kan je onderstaande tekst gebruiken als intro bij de opdracht:

"Op een ochtend zat eekhoorn op de tak voor zijn deur en schreef een brief aan mier.

*Beste mier,
Het stuk schors waarop ik
schrijf is maar klein, maar
toch wil ik je graag een br*

Na het woord 'br' was het stuk berkenschors vol. De eekhoorn kon zijn naam er ook niet onder zetten. Hij las de brief een paar keer over en vroeg zich af wat de mier van de brief zou vinden. Zou hij wel begrijpen dat een br geen br is, maar een brief? dacht hij. Hij aarzelde. Maar hij vond het zonde om de brief niet te versturen en gooide hem in de lucht. En de wind voer hem mee. "

[Bron: Tellegen, T. (1995). Misschien wisten zij alles. Amsterdam: Querido.]

We doen net hetzelfde als in het verhaal, namelijk een brief schrijven naar iemand anders. Als de brief geschreven is, gooien we hem in de lucht en de wind zal hem meevoeren naar de juiste persoon. Als er op die manier een brief op jouw schoot belandt, mag je die lezen. Dit wordt de start van een uitgebreider gesprek.

Talenten opgekleefd

Materiaal: post-its in verschillende kleuren

Zorg voor groene en gele post-its.

- Groen staat voor competenties
- Geel staat voor talenten.

Alle deelnemers krijgen drie groene en drie gele post-its.

Iedereen zit in een cirkel en noteert voor de drie personen rechts van hem een competentie en een talent. Daarna bekijken de deelnemers hun eigen 'opgekleefde' talenten en competenties. Kloppen de etiketten? Waarom wel of niet?

Om het wat eenvoudiger te maken kan je ook werken met aanvulzinnen (bijv. Ik ben..., Ik kan..., Ik heb....) en de deelnemers vragen daar positieve eigenschappen bij aan te vullen.

Variant: Je kan ook foto's of echte voorwerpen voorzien die de deelnemers symbolisch aan elkaar geven. "Bijv. ik geef je een steen omwille van je onverzettelijk doorzettingsvermogen, ik geef je het riet omwille van je flexibiliteit, ik geef je een boom omwille van je stevige verankering en het feit dat je steeds de voeten op de grond houdt, ik geef je een wolk omdat je me altijd terug kan doen dromen en inspireren,..."

 Tip: Zie ook fiche 2: methodiek: 'een warm welkom met een schatkist aan voorwerpen'.

Mannetjesboom

Materiaal: papier en schrijfgerief, kopies van de mannetjesboom (zie bijlage)

Met de mannetjesboom kan je heel wat kanten uit om tussentijds het groepsproces te bespreken. Zowel de mimiek van de mannetjes als de plaats in de boom kan je betekenis geven:

- Waarom sta je naast de boom?
- Wat betekent het om in de top van de boom te zitten?
- ...

Je kan alle deelnemers zich laten situeren in de boom en dit groepsbeeld bespreken: Wie zit er naast mekaar op de tak? Wie verschuilt zich achter de boom? Wie helpt je de boom opklimmen,...

 Tip: Je kan ook zelf je mannetjesboom ontwerpen op een grote flap of alleen een boom tekenen en de deelnemers vragen zich ergens een plaats in de boom te geven.

Open kaart met gevoelens

Materiaal: papier en schrijfgierief

Na een activiteit of bijeenkomst noteren deelnemers twee of drie gevoelens (op afzonderlijke papiertjes) die ze ervaren hebben.

Alle 'emoties' worden verzameld. Deelnemers hebben elkaars keuzes niet gezien. Er wordt telkens één kaartje getrokken en deelnemers raden van wie het kaartje komt. Op die manier geven deelnemers elkaar feedback.

Tot slot geeft diegene die het gevoel opgeschreven heeft toelichting bij z'n gevoel.

 Tip: Deze Ook de lijst met gevoelens in bijlage, emo-icons of afbeeldingen met emoties op kunnen gebruikt worden.

 Tip: De mimüfel is een dobbelsteen met gevoelens op. Ook die kan je gebruiken om te polsen naar de beleving. Je kan hem bestellen bij Centrum informatieve spelen (www.spelinfo.be) of de banier (www.debanier.be)

Belevingslijn

Materiaal: papier en schrijfgierief

Elke persoon tekent een belevingslijn.

Op de horizontale as wordt de tijd aangegeven, op de verticale as komt een "score" (bijv. van min tien tot plus tien). Deelnemers geven hierop de hoogtepunten en dieptepunten aan van de voorbije bijeenkomsten. Mogelijke richtvragen bij de bespreking zijn:

- Wat maakt iets tot een hoogtepunt of dieptepunt ?
- Hoe heeft men dit ervaren?
- Wat heeft men eruit geleerd ?
- Hoe kan men bij een volgende keer met de situatie omgaan?
- Wat is het eigen aandeel dat maakt dat een situatie als een hoogtepunt of dieptepunt ervaren wordt?
- ...